

OGÓLNOPOLSKI KONKURS BIBLIOTEKA PRZYJAZNA UCZNIOWI

W roku szkolnym 2016/17 nasza szkolna biblioteka uczestniczyła w Ogólnopolskim Konkursie „Biblioteka Przyjazna Uczniowi” zorganizowanym przez Studium Prawa europejskiego. Konkurs obejmował realizację różnorodnych zadań, które związane były z działalnością biblioteki i rozwijaniem czytelnictwa w naszej szkole.

Po zrealizowaniu wszystkich wymaganych zadań nasza biblioteka otrzymała certyfikat „Biblioteki Przyjaznej Uczniowi”.

A oto przeprowadzone działania

ZADANIE 1.

Przeprowadzenie przez Bibliotekarzy szkolnych sondażu wśród wybranych grup wiekowych wskazujących na liczbę przeczytanych pozycji pozalekturowych wśród uczniów pn. „Czy czytanie jest trendy?”.

WYNIKI SONDAŻU „CZY CZYTANIE JEST TRENDY?” W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 275 W WARSZAWIE.

Sondaż na temat „Czy czytanie jest trendy?” został przeprowadzony w naszej szkole w I semestrze roku szkolnego w wybranych grupach wiekowych. Jego celem było ukazanie ogólnych zainteresowań czytelniczych naszych uczniów, ich wyborów czytelniczych, a także wskazanie liczby przeczytanych przez dzieci pozycji pozalekturowych. Ponadto uczniowie wypowiedzieli się na temat działalności naszej biblioteki szkolnej. Ważnym elementem badania była opinia o istniejącym księgozborze biblioteki oraz o miejscu książki wśród mediów współczesnego świata.

Badanie objęło uczniów klas od drugich do szóstych. W sondażu wykorzystane zostały kwestionariusze ankiety zaproponowane przez zespół konkursu „Biblioteka przyjazna uczniowi”. Uczniowie klas drugich i trzecich wypełniali zaproponowaną ankietę nr 1, a uczniowie klas 4-6 ankietę nr 2.

Analiza badania ankietowego w klasach drugich i trzecich.

W klasach drugich i trzecich w badaniu uczestniczyło 112 uczniów. Uczniowie odpowiadali na następujące pytania:

- jak często przychodzisz do biblioteki szkolnej?
- jaka tematyka interesuje Cię najbardziej?
- czy lubisz czytać książki?
- jaką książkę zaproponowałbyś jako lekturę szkolną dla twoich koleżanek i kolegów?
- w jakim konkursie organizowanym przez bibliotekę wziąłbyś udział?
- czy oglądasz wystawy prezentowane w gablotach bibliotecznych?
- uczniowie mieli również możliwość wymienienia tytułów książek spoza kanonu lektur, które podobały się im najbardziej i chcieliby je polecić koledze/koleżance,

1. Na pytanie: *jak często przychodzisz do biblioteki szkolnej* uczniowie odpowiedzieli następująco: 57% uczniów odpowiedziało, że często odwiedzają bibliotekę, 30% rzadko, zaś 13% przychodzi tylko po lektury.

2. Uczniowie przychodząc do biblioteki szkolnej oglądają prezentowane wystawy i gabloty biblioteczne: 39% uczniów odpowiedziało twierdząco, 45% uczniów czasami ogląda wystawy w bibliotece, tylko 16% dzieci nie zwraca uwagi na to, co jest prezentowane w bibliotece.

3. Uczniowie są również zainteresowani konkursami organizowanymi w bibliotece szkolnej. Wyniki przedstawiają się następująco: konkursy plastyczne (67%), literackie z wiadomości o danym autorze (10%), literackie z wiadomości na temat danej książki i jej bohaterów (15%), przyrodnicze (25%), historyczne (17%). Tylko 5% ankietowanych uczniów nie wzięłoby udziału w żadnym konkursie. Uczniowie wymienili też własne propozycje konkursów: matematyczny, komputerowy, recytatorski, filmowy.

4. Kolejne pytania dotyczyły zainteresowań czytelniczych naszych młodszych uczniów. Na pytanie: *czy lubisz czytać książki*, ankietowani odpowiedzieli następująco: lubię i czytam w wolnym czasie (75%), 10% uczniów czyta tylko lektury szkolne, a tylko dwóch uczniów odpowiedziało, że nie lubi czytać. 13% uczniów podało inną odpowiedź na zadane pytanie: *czytam czasem, zależy jaki mam humor, trochę, kiedy mi się nudzi, niektóre książki, lubię, ale rzadko czytam, zawsze czytam 15 minut, lubię, ale czytam wieczorem oraz uwielbiam czytać książki*.

5. Uczniowie wypowiedzieli się również na temat tematyki książek, które

wybierają do czytania. Wyniki przedstawiają się następująco (od najwyższej liczby punktów):

- książki o zwierzętach (52%),
- bajki i legendy (36%),
- książki fantastyczne (34%),
- o sporcie (30%),
- komiksy (28%),
- książki o przyrodzie (25%),
- o życiu i przygodach rówieśników (20%),
- o wynalazkach i odkryciach (20%),
- o dawnych czasach (20%),
- o podróżach do innych krajów (19%),

14% uczniów podało również własną tematykę książek, które czytają na co dzień. Wymienili m.in. *książki przygodowe, kryminały, detektywistyczne, pamiętniki, dzienniki, poradniki, o modzie, o wróżkach, romantyczne, miłosne*. 5% uczniów odpowiedziało, że czyta wyłącznie *lektury szkolne*.

6. Pozostałe dwa pytania dotyczyły tytułów książek spoza kanonu lektur szkolnych, które najbardziej podobały się uczniom oraz które uczniowie zaproponowaliby swoim kolegom/koleżankom do przeczytania, a także jako lekturę szkolną. Najczęściej wymieniane tytuły książek spoza lektur szkolnych, które podobały się uczniom to:

Dziennik Cwaniaczka, Harry Potter, Magiczne drzewo (różne części), Martynka (różne części), Samotne święta Oskara, Nela mała reporterka, Biuro detektywistyczne Lassego i Mai, Przygody Franklina, Ktoś ukradł Prążka, Zużka d. Zołzik, Zagubiona w śniegu, Moja mama, Pszczółka Maja, Pierwsza księga urwisów, Snoopy, Fredi głupie życie chomika, Mruczek, Reksio, Figiel, Magiczny piesek, Puchatek porzucony chomik, Rafik został sam, Zosia i jej Zoo, Hania Humorek, Zosia z ulicy Kociej, Baśniobór, Amelia i Kuba, Godzina duchów, Tomek Łebski, Zaczarowane domostwo, Bolek i Lolek, Koziołek Matołek, Scooby-Doo, Psi sierociniec, Hugo i mapa z wyspy potworów, Łezka przerażona kotka, Kto pokocha psotkę, Mały Rubi w tarapatkach, Figa tęskni za domem, Miś Uszatek, Basia i jej nowy braciszek, Dzwoneczek, Wróżka Amelka, Księżniczka Zosia, Mikołajek, Opowieści z Narni, Wieczór wróżb, Zaczarowane domostwo, Mały Książę, My little Pony, Kocie sprawki, Wierzbowa 13, 101 dalmatyńczyków, Smok Wawelski, Mała Lotta i renifery.

Uczniowie ponadto zaproponowali w jednym z pytań własne tytuły, które mogłyby stać się szkolnymi lekturami. Są to:

Dziennik Cwaniaczka, Magiczne drzewo, Harry Potter, Tomek Łebski, Biuro detektywistyczne Lassego i Mai, Opowieści z Narni, Mała Lotta i renifery, Bella i Sebastian, Dzwoneczek, Baśniobór, Nela mała reporterka, Mikołajek, Martynka różne części, Witaj Karolciu, seria Zaopiekuj się mną: Samotne święta Oskara, Śnieżka niechciana kotka, Figa tęskni za domem, Mały Rubi w tarapatach, Kocie sprawki, Bajki o wrózkach, Mój dyrektor jest wampirem, Magiczny kotek, Magiczny piesek, Figiel, Mruczek, Łatka, Pestka, Truskawkowe ciastko, Fredi głupie życie chomika, Reksio, Za niebieskimi drzwiami.

Wnioski:

1. Biblioteka szkolna jest miejscem odwiedzanym przez uczniów klas drugich i trzecich, choć 30% uczniów odpowiedziało, że rzadko przychodzi do biblioteki. Uczniowie nie tylko przychodzą wypożyczać książki, ale również oglądają przygotowywane przez nauczyciela bibliotekarza wystawy i gazetki w gablotach.
2. Bardzo duże jest zainteresowanie uczniów konkursami organizowanymi w bibliotece szkolnej. Największą ilość głosów otrzymały konkursy plastyczne, co związane jest ze zdolnościami plastycznymi naszych uczniów. Własne propozycje uczniów będą podstawą dalszej pracy biblioteki szkolnej.
3. Mali uczniowie naszej szkoły lubią czytać książki, potrafią określić interesująca ich tematykę, potrafią wymienić ostatnio przeczytane książki spoza kanonu lektur, które warto komuś innemu polecić oraz posiadają własne propozycje tytułów które mogłyby zostać lekturami szkolnymi, co wskazuje na fakt, że dobrze byłoby urozmaicić kanon lektur książkami polecanymi przez czytelników.
4. Wśród tytułów wymienianych i polecanych dla kolegów i koleżanek uczniowie wymieniają książki znajdujące się w naszej szkolnej bibliotece i często przez nich wypożyczane oraz książki z własnych biblioteczek domowych. Cieszy fakt, iż uczniowie mają dużą wiedzę o nowościach książkowych oraz sięgają po dawniejsze tytuły czytane przez ich rodziców.

Analiza badania ankietowego w klasach IV-VI.

W klasach IV-VI w badaniu uczestniczyło 189 uczniów. Uczniowie odpowiadali na następujące pytania:

- z jakiego powodu czytasz książki?
- czym kierujesz się, wybierając książkę?
- czego szukasz w czytanych przez siebie książkach?
- czy w Twojej rodzinie kupowane są książki?
- czy korzystasz ze zbiorów bibliotek?
- jak często korzystasz ze zbiorów bibliotek?
- co może zastąpić Ci książkę?
- skąd czerpiesz informacje o współczesnym świecie.

Oprócz pytań zamkniętych uczniowie mogli dokończyć następujące zdanie: uważam, że lektury omawiane na lekcji są... oraz proponowali własne wybory czytelnicze w następujących pytaniach otwartych:

- podaj maksymalnie trzy tytuły książek, które ostatnio przeczytałeś i nie były one lekturą szkolną,
- podaj propozycje książek do spisu lektur,
- podaj tytuł książki, którą poleciłbyś do przeczytania koledze/koleżance.

1. Na pytanie: *z jakiego powodu czytasz książki* uczniowie odpowiedzieli następująco: 74% uczniów czyta książki dla przyjemności, natomiast 26% z obowiązku.

2. Wybierając książkę do czytania ankietowani uczniowie kierują się przede wszystkim: 32% uczniów informacjami od kolegów, 14% grubością pozycji, 12% reklamą, 36% uczniów zaś wybiera książki przypadkowo. Uczniowie dodatkowo, mimo, że nie było propozycji podania innej odpowiedzi niż sugerowane, odpowiedzieli, że *wybierają książki o tematyce, która ich interesuje, szukają książki na dany temat, kierują się przy wyborze ponadto informacjami na książce, zawartością książki, opisem na okładce książki, swoim zdaniem, swoimi upodobaniami.*

3. Na pytanie: *czego uczniowie szukają w czytanych przez siebie książkach* odpowiedzieli następująco: 54% uczniów szuka w książkach mocnych wrażeń, 32% humoru i dowcipu, 22% opisów przyrody, a tylko 8% ciekawych postaci.

4. Ankietowani uczniowie wypowiedzieli się również na temat lektur omawianych na lekcjach j. polskiego. 40% uczniów uważa, że lektury są na lekcjach j. polskiego potrzebne, 20% uważa, że są zbędne, 39% uczniów zaś nie ma zdania na ten temat.

Podali również własne propozycje książek, które mogłyby być lekturami szkolnymi. Wymienili następujące tytuły: Harry Potter (wszystkie części), Magiczne drzewo (różne części), Dziennik cwaniaczka, Percy Jackson, Charlie i fabryka czekolady, książki z serii „Zaopiekuj się mną”, Mikołajek, Igrzyska śmierci, Kosogłos, Baśniobór, inne części Opowieści z Narni, Wakacje Mikołajka, My dzieci z Dworca Zoo, Akademia dobra i zła, Koszmarny Karolek, Tomek Łebski, książki z serii „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai, Władca pierścieni, Hobbit, Koralina, Wakacje z duchami, Asiunia, Przygody Hucka, Dom tajemnic, Tajemnica starej dzwonnicy, Metro 2035, Metro 2033, Zmierzch, Olimpijscy Herosi, książki z serii „Lilli na tropie”, Czarownica piętro wyżej, Zapalka na zakręcie, Wiedźmin, Pamiętnik nastolatki, Magda Doc., Pamiętnik narkomanki, Szkoła duchów, Seria niefortunnych zdarzeń (różne części), Papierowe miasta, Nela mała reporterka, Oskar i pani Róża, Skrzydła Laurel, Mój przyjaciel duch. Tylko 10% uczniów nie udzieliło odpowiedzi. Jedna osoba odpowiedziała, że propozycja do kanonu lektur powinna być fajna i ciekawa. Podane tytuły nie powtarzały się w obrębie poszczególnych klas. Uczniowie klas 5 i 6 podawali tytuły poważniejszych książek.

5. Oprócz propozycji lektur uczniowie podali również tytuły ostatnio przeczytanych książek spoza kanonu lektur szkolnych, które się im najbardziej podobały i które poleciliby kolegom. Wymienili m.in. takie tytuły jak: Harry Potter (wszystkie części), Opowieści z Narni (różne części), Dziennik Cwaniaczka, Mikołajek, Oskar i pani Róża, Akademia dobra i zła, Emi i tajny klub superdziewczyn, Star Wars: Droga zagłady, Zasada dwóch, Dynastia zła, Metro 2033, Metro 2035, Hania Humorek, Ołowiany świt, Drugi brzeg, Skrzydła Leurel, Magia Avalonu, Magiczna tajemnica, Pamiętnik nastolatki, Pan Samochodzik, Hobbit, Magiczne drzewo: Gra, Czerwone krzesło, Inwazja, Zosia i jej Zoo, Róża, Śnieżynka, Martynka, Czarus mały uciekinier, Biuro detektywistyczne Lassego i Mai – Tajemnica szkoły, Tajemnica pływalni, Tajemnica cyrku, Kuba i Amelia. Godzina duchów, Percy Jackson, Wieczór wróżb, Pamiętnik Pauli, Tytus, Romek i Atomek, Papierowe miasta, Strych Tesli, Jeden plus jedna, Szklane dzieci, Srebrny chłopiec, Seria niefortunnych zdarzeń, Klub poszukiwaczy przygód, Tomek Łebski, Pokój niegościnnie, Zmierzch, Pamiętnik Zofii, Złamane serca, Szkoła duchów, Mój przyjaciel duch, Wampirek w podróży, Władca pierścieni, Molly Moon, Amanda i detektywi, Magda Doc., Paulina Doc., My dzieci z Dworca Zoo, Kroniki amora, Zaczarowane domostwo, Pamiętnik nastolatki, Igrzyska śmierci, Strażnicy marzeń, Przygody Ewy i jej psa,

Charlie i fabryka czekolady, Gwiazdko, gdzie jesteś, Violetta, Trzech do pary, Hania Humoerk, Star Wars, Morze potworów, Tomek na czarnym łądzie, Bartek koniczyna i tajemnicza dziewczyna, Monster High, Pamiętnik jedyńaczki, Olimpijscy Herosi i syn Neptuna, Olimpijscy Herosi i zagubiony Heros, Olimpijscy Herosi i Pamiętnik półboga, Kajmoko i kłopoty nastolatki, Tiramisu z truskawkami, Jeżynowa zima, Był sobie książę, Mariolka, Lola superniania, Wakacje nad jeziorem, Byłem w niebie, Felix, Net i Nika, Czerwona piramida, Dziewczyna i chłopak, czyli heca na 14 fajerek, Inny Piotrek i bandyci, Tajemnica starej dzwonnicy, Klub księżycowej bransoletki, Wypadek na wieży Eiffła, Zużka d. Zołzik, Nela mała reporterka, Przygody Baltazara Gąbki, Tajemnice Matyldy, Koszmarny Karolek, biografie sportowców, Krzyżacy, 5 królestw, seria Zaopiekuj się mną.

Wymienili też tytuły książek które poleciliby do przeczytania kolegom lub koleżankom. Są to następujące pozycje: Harry Potter (wszystkie części), Hobbit, Opowieści z Narni, Akademia dobra i zła, Pinokio, Igrzyska śmierci, Dziennik Cwaniaczka, Magiczne drzewo, Mikołajek, Przygody Tomka Sawyera, Star Wars: Droga zagłady, Ołowiany świt, Metro 2033, Nela mała reporterka, Skrzydła Laurel, Charlie i fabryka czekolady, Pamiętnik nastolatki, Wakacje Mikołajka, Bracie Lwie Serce, Koszmarny karolek, Emi i tajny klub superdziewczyn, Biuro detektywistyczne Lassego i Mai: Tajemnica szkoły, Silver. Pierwsza i druga księga snów, Baśniobór, Ktoś ukradł Prążka, Zaskórniaki, 26 – piętrowy domek na drzewie, Papierowe miasta, Ania z Zielonego Wzgórza, Aniołki z ulicy Śliwkowej, Moja najlepsza przyjaciółka i inni wrogowie, Opowieści z Narni: Srebrne krzesło, Szklane dzieci, Klub poszukiwaczy przygód, Władca pierścieni, Cukierek dla dziadka Tadka, Ten obcy, Chłopcy z Placu Broni, Wiedźmin, Zużka d. Zołzik, Wypadek na wieży Eiffła, Mała Nina, Inny Piotrek i bandyci, Dziewczyna i chłopak, czyli heca na 14 fajerek, Krew Olimpu, Mariolka, Wakacje Mikołajka, Tiramisu z truskawkami, Zabójstwo na pikniku, Mały Książę, Janka z latarniowego Wzgórza, Percy Jackson i bogowie olimpijscy, Kajamoko czyli kłopoty nastolatki, Gwiazdko, gdzie jesteś, Zosia z ulicy Kociej, Kuba i Amelia: Godzina duchów, Herosi, Karolcia, Biuro detektywistyczne Lassego i Mai: Tajemnica pływalni, Akademia Pana Kleksa, Grafit, Mój mały szczeniak, Szkoła duchów, Hania Humorek zostaje gwiazdą, W 80 dni dookoła świata, Molly Moon, My dzieci z Dworca Zoo, Mikołajek. 14% uczniów nie udzieliło odpowiedzi na pytanie. Wśród polecanych książek znalazły się również lektury szkolne.

6. Na pytanie *czy w rodzinie kupowane są książki* uczniowie odpowiedzieli w następujący sposób: 84% odpowiedziało twierdząco, że w ich domu kupuje się książki, natomiast 16% zaprzeczyło.

7. Kolejne pytania dotyczyły korzystania ze zbiorów bibliotek. 84% uczniów korzysta ze zbiorów bibliotek, zaś 16 % uczniów nie wypożycza książek w bibliotekach.

Ci uczniowie, którzy wypożyczają książki z biblioteki wykazali w kolejnym pytaniu częstotliwość uczęszczania do biblioteki: 31% uczniów korzysta z biblioteki raz na tydzień, 29% raz na miesiąc, aż 27% uczniów tylko kilka razy w roku, 9% zaś wcale nie korzysta ze zbiorów bibliotek. Kilku uczniów podało też swoje odpowiedzi: korzystają z bibliotek trzy razy na tydzień, codziennie, jeden uczeń stwierdził, że książki kupuje.

8. Ostatnie dwa pytania w ankiecie dotyczyły roli książki wśród innych mediów. Na pytanie, *co może Ci zastąpić książkę* ankietowani odpowiedzieli: 37% uczniów uważa, że książkę może zastąpić Internet, 32%, że e-book, 28% komputer, 19% telewizor. 23% uczniów odpowiedziało, że książkę mogą zastąpić własne zainteresowania, np.: sport, taniec, śpiew. Jena osoba odpowiedziała, że nic nie może zastąpić książki.

9. Na pytanie zaś, *skąd czerpiesz informacje o współczesnym świecie*, tylko 19% ankietowanych uczniów odpowiedziało, że z książki, natomiast aż dla 61% uczniów źródłem informacji jest Internet, dla 50% telewizja, 19% radio, a dla 12% czasopisma. Tylko 4% uczniów korzysta dla zdobycia informacji z leksykonów, przewodników i map.

Wnioski:

1. Ankietowani uczniowie doceniają wartość książki, mimo atrakcyjności innych mediów: Internetu, komputera, telewizora, a także e-booków. Czytają w dużej mierze książki dla przyjemności, a to uważam za ważną rolę nauczyciela bibliotekarza, żeby skutecznie zachęcić uczniów do czytania i zarazić swoją pasją czytelniczą.

2. Czytane książki wybierane są najczęściej przez uczniów przypadkowo, ale też kierują się oni informacjami od kolegów, co oznacza, że rozmawiają na co dzień o przeczytanych tytułach i polecają je sobie nawzajem. O tym świadczy również fakt, że potrafią wymienić wiele różnorodnych tytułów książek, które chcą polecić swoim kolegom i koleżankom. W czytanych książkach szukają najczęściej mocnych wrażeń, humoru i dowcipu, czyli ważne jest, żeby treść książki zachęcała ich, nie była nudna, i aby czytając książkę choć na chwile zapominali o Internecie i telewizorze. Lista tytułów książek spośród proponowanych przez uczniów, których nie ma w szkolnej bibliotece będzie podstawą do ich zakupienia i włączenia w obecne zbiory.

3. Zdaniem uczniów lektury omawiane na lekcjach jęz. polskiego są potrzebne, uczniowie wymienili wiele różnych tytułów książek czytanych przez nich na co dzień, jako propozycje

lektur, co również jak w przypadku młodszych uczniów wskazuje na to, że w kanonie lektur mogłyby znaleźć się książki, które są przez nich czytane.

4. Ankietowani uczniowie często uczęszczają do biblioteki i korzystają z jej zbiorów, o czym świadczy fakt, że dużo polecanych tytułów książek wypożyczyli z naszej szkolnej biblioteki.

4. Trochę jednak niepokoi odpowiedź uczniów, iż łatwo książkę zastąpić innymi rozrywkami. Jest to jednak związane z faktem, że żyjemy w czasach rozwoju nowych mediów elektronicznych, które są łatwiej dostępne, często bardziej atrakcyjne i nie wymagają zbyt wielkiego zaangażowania podczas ich używania. Czytanie książek angażuje nasz umysł, naszą wyobraźnię, zmusza do myślenia i nie jest możliwe bierne z niej korzystanie, jak w przypadku telewizji czy komputera. Jedynym pocieszeniem jest odpowiedź, że książkę może zastąpić e-book, czyli książka elektroniczna, którą też się czyta.

5. Podobnie jest z czerpaniem z informacji o świecie, w której to czynności jako główne źródło przeważają również nowe media, telewizor, Internet. Z książek korzysta tylko nieliczna grupa dzieci.

W rozwiązaniu obydwu problemów zaznacza się ważna rola nauczyciela bibliotekarza oraz innych dorosłych, szczególnie w podejmowaniu działań, które odpowiednio przygotowują dzieci do życia poprzez czerpanie wiedzy z książek, aby nie było to bierne szukanie informacji, ale skupianie na tym, co nam potrzeba i czy to jest prawdziwa i dobra informacja. Należy uczyć dzieci rozwijania pasji czytania i zainteresowania książką, aby ustrzec je od wszechobecnego szumu informacyjnego.

Przeprowadzony w naszej szkole sondaż czytelniczy na temat: *Czy czytanie jest trendy* cieszył się dużym zainteresowaniem i zakończył dużym powodzeniem. Uczniowie chętnie wypełniali ankietę oraz rzetelnie odpowiadali na zadane pytania. Ogólnie mogę stwierdzić, że mają oni szerokie zainteresowania czytelnicze, mimo atrakcyjności komputera, Internetu czytają i potrafią podzielić się swoimi zainteresowaniami z innymi. Uważam, że w naszej szkole CZYTANIE JEST TRENDY.

ZADANIE 2.

Przeprowadzenie pogadanek w wybranych klasach na temat pozytywnego wpływu czytania na rozwój potencjału intelektualnego oraz poznawczego ucznia.

Inicjacja czytelnictwa i zainteresowanie dzieci książką oraz biblioteką powinno odbywać się już od najmłodszych lat życia i wczesnych lat szkolnych. Bardzo duże znaczenie w kształtowaniu potrzeb czytelniczych mają rodzice dzieci, dlatego wiele działań prowadzonych w bibliotece szkolnej ma służyć uświadamianiu rodziców oraz przez rodziców ich dzieci, jak ważne dla rozwoju intelektualnego i poznawczego jest czytanie, szczególnie głośne czytanie. Ważnym zadaniem biblioteki jest wdrażanie rodziców, babć i dziadków do czynnej współpracy z biblioteką. Ta wspólna praca potrzebna jest po to, aby rozbudzić wśród uczniów chęć do czytania i zainteresować książką, szczególnie te dzieci, które spędzają dużo czasu przy komputerze. Dużą rolę pełnią tu zadania mające na celu ukazanie pozytywnego wpływu czytania na rozwój potencjału dziecka, które poprzez czytanie rozwija się intelektualnie i poznawczo, odkrywa własne zainteresowania i uzdolnienia. Czytanie książek bowiem umożliwia wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspiera jego rozwój emocjonalny, a także jest najlepszą formą spędzania wolnego czasu.

Nasza biblioteka we współpracy z wychowawcami klas i nauczycielami polonistami przeprowadza corocznie wiele działań skierowanych w stronę rodziców, a także do samych uczniów, by uświadomić im jak ważne jest czytanie dla rozwoju dziecka. Odbywa się ono poprzez:

- rozmowy wychowawców klas z uczniami na zajęciach podczas omawiania wybranych pozycji książkowych,
- rozmowy nauczycieli podczas spotkań czytelniczych w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. W każdej klasie wychowawca ma na celu przypomnienie ważności czytania, ponadto rodzice w każdym roku otrzymują list skierowany do nich na temat akcji i głośnego czytania „20 minut dziennie codziennie”,
- rozmowy nauczyciela bibliotekarza podczas spotkań czytelniczych w bibliotece,
- indywidualne rozmowy z rodzicami i uczniami prowadzone przez nauczyciela bibliotekarza,
- informowanie rodziców o ważności czytania i jego wpływie na rozwój dziecka poprzez list skierowany do rodziców dzieci klas I w momencie ich pasowania na czytelnika,

- rozmowy wychowawców klas z rodzicami podczas zebrań. Wśród wielu tematów znajdują się też tematy, których celem jest zachęcenie do czytania i do rozmów o książkach,
- w poprzednim roku szkolnym została przeprowadzona w ramach ewaluacji wewnętrznej ankieta o działaniach czytelniczych skierowana do uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych, która miała przypomnieć społeczności szkolnej o czytelniczych działaniach biblioteki, a co najważniejsze o wartości czytania i jego dużym wpływie na życie poznawcze, emocjonalne i intelektualne dzieci oraz młodzieży.

Wszystkie podejmowane przez bibliotekę szkolną oraz przez innych nauczycieli działania mają bardzo duże znaczenie dla kształtowania właściwych postaw czytelniczych naszych uczniów. Propagowanie akcji, imprez, pogadanek popularyzujących głośne czytanie oraz różnego rodzaju działań związanych z rozwojem czytelnictwa jest bardzo ważnym zadaniem każdego twórczego nauczyciela bibliotekarza i każdej biblioteki szkolnej, w której dba się o wszechstronny rozwój uczniów, i w której daje się szansę dzieciom, by wyrosły na mądrych i dobrych ludzi. Wszystkie działania podkreślające pozytywny wpływ czytania na rozwój potencjału intelektualnego oraz poznawczego ucznia służą podnoszeniu ogólnego poziomu wiedzy i kultury dziecka oraz ochronie i wspieraniu jego zdrowia emocjonalnego. Czas bowiem przeznaczony na czytanie dzieciom, nigdy nie jest czasem straconym.

ZADANIE 3.

Samokształcenie ucznia – umiejętność korzystania z katalogów kartkowych i elektronicznych, księgozbioru podręcznego oraz ofert innych bibliotek.

We współczesnym świecie zauważamy coraz większy wpływ mediów na życie społeczne. Dzięki nim zmienia się styl wartości, przyczyniają się one do kreowania wzorców zachowań. Mają także duży wpływ na system kształcenia, szybki przekaz dużej ilości informacji i wychowanie. Korzyści i zagrożenia związane z rozwojem mediów są bardzo duże, dlatego już od najmłodszych lat trzeba kształcić społeczeństwo w zakresie edukacji czytelniczej i medialnej. Edukacja czytelnicza ma już swoją długą tradycję w szkole, natomiast edukacja medialna jest w obecnych czasach czymś nowym jednak koniecznym w tym obszarze, bowiem media są wszechobecne w życiu współczesnego człowieka. Przygotowanie do rozpoznawania

różnych komunikatów medialnych, rozumienia języka mediów oraz samodzielnego posługiwania się narzędziami medialnymi trzeba zacząć od najniższego etapu nauczania. Jest to niezbędne, jeśli chcemy, by nasz uczeń doceniał rolę książki, umiał w sposób świadomy korzystać ze zdobyczy współczesnej cywilizacji, a przede wszystkim nie zginął w natłoku informacji. W przyswajaniu i weryfikowaniu zagadnień edukacji czytelniczej oraz medialnej zaznacza się ważna rola nauczyciela bibliotekarza, który powinien świadomie zachęcać swoich czytelników do zgłębiania tajników bibliotekoznawstwa oraz informacji naukowej. Nauczyciel bibliotekarz jest odpowiednio przygotowany do kształcenia i doskonalenia umiejętności uczniów przysposabiających ich do życia w społeczeństwie informacyjnym.

Mając świadomość ważnego wpływu zagadnień edukacji czytelniczej i medialnej na życie każdego człowieka, szczególnie w czasach nowoczesnych środków przekazu podjęłam się w swojej pracy nauczyciela bibliotekarza organizacji działań zmierzających do wykształcenia w moich uczniach potrzeby korzystania z zasobów edukacji czytelniczej i medialnej w codziennym życiu.

Zajęcia z zakresu edukacji czytelniczo-medialnej dotyczące samokształcenia uczniów w zakresie umiejętności korzystania z katalogów kartkowych i elektronicznych oraz ofert innych bibliotek są elementem harmonogramu zajęć bibliotecznych, który obowiązuje w naszej bibliotece. Mimo likwidacji godzin z zakresu ścieżki czytelniczo-medialnej w naszej szkole nadal prowadzone jest kształcenie uczniów w tym kierunku.

Część pracy pedagogicznej naszej biblioteki stanowią zajęcia biblioteczne związane z realizacją programu edukacji czytelniczej i medialnej. Harmonogram obejmuje różnorodne zajęcia, których celem jest zapoznanie uczniów z wiedzą o książce i bibliotece oraz kształtowanie umiejętności korzystania z zasobów biblioteki szkolnej i innych bibliotek.

Wśród realizowanych tematów na zajęciach znajdują się również tematy związane z kształceniem umiejętności korzystania z katalogów bibliotecznych.

Realizacja zagadnień dotyczących katalogów bibliotecznych następuje też we współpracy z nauczycielami polonistami, bowiem są one częścią programu języka polskiego w klasach IV-VI. Uczniowie korzystają z wiedzy nauczyciela polonisty oraz z umiejętności nauczyciela bibliotekarza, który organizuje zajęcia w bibliotece z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych do tych lekcji przeznaczonych. Niektóre lekcje prowadzone są też przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego, którzy uczęszczają na zajęcia dydaktyki bibliotecznej i odbywają praktyki studenckie ucząc się zawodu nauczyciela bibliotekarza.

Kształcenie w uczniach umiejętności korzystania z katalogów w naszej szkole następuje poprzez realizację następujących tematów:

- „Korzystanie z katalogu alfabetycznego” w klasach IV,
- „Różnice między literaturą piękną i popularnonaukową”, która jest wstępem do zapoznania uczniów z „Katalogiem rzeczowym” - lekcje przeprowadzane w klasach V,
- „Media źródłem informacji” w klasach VI. Zajęcia są dopełnieniem poprzednich tematów, a ich elementem jest katalog elektroniczny i zasady korzystania z jego zasobów w ofertach innych bibliotek.

Realizując zadanie 3 konkursu „Biblioteka przyjazna uczniowi” przeprowadziłam zajęcia z wykorzystaniem własnych konspektów, a także z zaproponowanych pomocy (konspektów, ćwiczeń) przez realizatora konkursu.

Oprócz zajęć realizowanych w klasach (w wybranych przez nauczycieli polonistów klasach prowadzone były zajęcia według nowych konspektów i wskazówek) przeprowadzone zostały lekcje o katalogach na zajęciach koła czytelniczego działającego w naszej bibliotece. Podczas zajęć realizowałam następujące tematy:

- „Co to jest księgozbiór podręczny”,
- „Korzystamy z katalogów bibliotecznych”,
- „Zasady korzystania z katalogów”,
- Zasady wyszukiwania informacji w katalogu komputerowym”.

Prowadzone w bibliotece zajęcia z zakresu wiedzy o katalogach bibliotecznych cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów, którzy coraz częściej teraz zaglądają do tzw. „szufladek” i próbują szukać książek w katalogach, a nie pytając pani z biblioteki. Niektóre uczennice zaproponowały też pomoc przy katalogowaniu oraz zainteresowały się szczegółami związanymi z tematyką kart katalogowych.

Ze względu na duże prowadzenie zajęć będę je kontynuować z wykorzystaniem nowych pomocy w większej liczbie klas oraz na pewno na zajęciach koła czytelniczego.

Uczestnictwo w zajęciach zachęciło moich uczniów do poszukiwań i odkryli oni nowe tajniki wiedzy bibliotecznej poznając nowe zagadnienia i na nowo odkrywając pracę nauczyciela bibliotekarza.

ZADANIE 4.

**Przeprowadzenie szkolnego konkursu na dowolne prace plastyczne, literackie lub publicystyczne z motywem przewodnim: „Mój/moja ulubiony/a Pan/Pani z biblioteki”.
Ocena na podstawie informacji przesłanej do jury przez szkołę.**

Konkurs „Moja pani z biblioteki” został przeprowadzony w naszej szkole w klasach I-III oraz wzięli w nim udział członkowie koła czytelniczego. W ramach konkursu uczniowie wykonali prace plastyczne, prace literackie oraz plakaty. Prace plastyczne wykonali uczniowie klasy IIb, prace literackie z ilustracjami wykonały uczennice z koła czytelniczego, zaś jedna klasa edukacji wczesnoszkolnej IIIe wykonała prace w formie krótkich notatek na temat pani z biblioteki związanych wstążką. Wszystkie prace wykonano dowolną techniką. Uczniowie w konkursie otrzymują nagrody oddzielnie za prace plastyczne, oddzielnie za prace literackie, oraz za plakaty.

Konkurs cechowało duże zaangażowanie uczniów w wykonanie prac. Uczniowie bardzo chętnie i z dużą pomysłowością wykonywali swoje prace, o czym poinformowali mnie wychowawcy klas. Najbardziej cieszy mnie, jako nauczyciela bibliotekarza ogromna ilość ciepłych słów skierowanych do mojej osoby, co jest dla mnie ważnym elementem ewaluacji mojej codziennej pracy. Myślę, że konkurs będzie kontynuowany również w przyszłym roku szkolnym, gdyż różnorodne formy i metody pracy z uczniami rozwijają ich uzdolnienia, kształtują umiejętności, skłaniają do własnej pracy twórczej.

ZADANIE 5.

Organizacja szkolnego konkursu ze znajomości lektur „Szkolny Mistrz Czytelnictwa”.

Czytanie lektur szkolnych przez uczniów naszej szkoły, szczególnie w klasach IV-VI jest najczęściej smutnym obowiązkiem narzuconym przez nauczycieli polonistów. Według wielu uczniów są to książki nudne, nieciekawe i trzeba je czytać na siłę, dlatego najlepiej, byłoby, gdyby wśród lektur znalazły się książki najchętniej czytane przez młodzież. Na ten temat dzieci wypowiedziały się w przeprowadzonym sondażu w I semestrze tego roku szkolnego „Czy czytanie jest trendy?”.

Jednym z celów działań biblioteki szkolnej i nauczyciela bibliotekarza jest zachęcanie swoich uczniów do czytania książek. Przede wszystkim działania biblioteki zmierzają ku temu, by uczniowie oprócz książek wybranych według własnych zainteresowań czytelniczych

również czytali lektury szkolne. Ważne jest również, by pokazać uczniom, że lektury to również fajne i ciekawe książki, w treści których mogą znaleźć coś ciekawego dla siebie obok obowiązkowych treści z literatury. Najlepiej, by to zachęcanie przebiegało we współpracy z nauczycielami polonistami, bowiem wtedy przyniesie dobre efekty wspólnej pracy i rozbudzi większe zainteresowanie literaturą.

W naszej szkole prowadzi się wiele działań zachęcających uczniów do czytania. Niektóre projekty realizowane są też we współpracy z pobliskimi bibliotekami publicznymi.

W obecnym roku szkolnym we współpracy z nauczycielami polonistami zorganizowany został konkurs ze znajomości lektur pod hasłem "Szkolny Mistrz Czytania Lektur".

Konkurs, który przybrał postać rozgrywek międzyklasowych odbył się 8 maja na sali gimnastycznej naszej szkoły. Konkurs prowadziły uczennice z klas VI. W konkursie wzięli udział przedstawiciele klas IV-VI naszej szkoły, 12 drużyn po sześciu uczniów z każdej klasy, po trzech uczniów z każdej klasy uczestniczących w rozgrywkach na sali oraz po trzech uczniów, którzy wykonywali jedno z zadań na dolnym korytarzu. Zadaniem tych uczniów było namalowanie plakatu dotyczącego wylosowanej lektury, który ma na celu zareklamowanie jej i zachęcenie do jej przeczytania. Na sali gimnastycznej zaś drużyny trzyosobowe miały za zadanie wykonać pozostałe zadania przygotowane przez nauczyciela polonistę, nauczyciela bibliotekarza oraz uczniów z samorządu uczniowskiego klas IV-VI.

Wśród konkurencji znalazły się:

- Test ze znajomości lektur szkolnych – było to zadanie na czas,
- Rozwiązanie krzyżówki – dotyczyła ona jednej lektury, którą drużyna losowała,
- Konkurencja „Misz-masz” – rozwiązywanie wykreślanek, zadań matematycznych, logicznych, dokańczanie zdań, rozpoznawanie z tekstu: kto to powiedział...
- Turniej na czas z lektur – losowanie dwóch pytań.

Wszystkie wykonywane zadania oceniane były przez jury, w którego skład wchodził nauczyciel polonista i nauczyciel bibliotekarz. Nad grupą wykonującą plakat czuwał opiekun samorządu uczniowskiego. Wykonanie zadania było oceniane odpowiednio przygotowaną punktacją. Na ocenę plakatu składały się: estetyka, trzy argumenty dlaczego warto przeczytać wybraną przez drużynę lekturę oraz trzy dodatkowe walory wybranej lektury, po których rozpoznamy jej treść. Wyniki rozgrywek zostaną ogłoszone na kolejnym apelu samorządu klas IV-VI oraz rozdane nagrody Mistrza Czytania Lektur Szkolnych dla jednej zwycięskiej klasy oraz II i III miejsca dla pozostałych drużyn, które zdobyły wystarczająco dużo punktów.

- Podczas konkursu zastosowane zostały nowatorskie metody wśród których znalazły się: kodowanie stolików (kółkiem, trójkątem i kwadratem zamiast numerem klasy),
- Zestawy zadań były losowane,
- Zostały przeprowadzane zadania na czas.

Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem, i zaangażowaniem uczniów przy wykonywaniu poszczególnych zadań. Już podczas samych przygotowań do konkursu było łatwo obserwować zapał uczniów, którzy wypożyczali wyznaczone lektury omawiane w naszej szkole, aby sobie przypomnieć ich treść. Cieszy fakt, że mimo tego, iż lektury najczęściej odstraszą i zniechęcają do czytania, to jednak uczniowie zgłosili się do udziału w konkursie oraz chętnie z uśmiechem podchodzili do poszczególnych konkurencji. Współpraca z innymi nauczycielami zaś zaowocowała dużym sukcesem wspólnej i twórczej pracy nad rozwijaniem zainteresowań czytelniczych i rozwijaniem pasji czytania.

Myślę, że konkurs „Szkolny Mistrz Czytania Lektur” stanie się naszą biblioteczną-szkolną tradycją.

ZADANIE 6.

Działalność kulturalna biblioteki i promocja w środowisku szkolnym i gminnym.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa to bardzo ważne zadanie dla współczesnych bibliotek, które w czasach dominacji nowych mediów stają przed nowymi wyzwaniami związanymi z rozwijaniem zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i młodzieży. Pozycja książki wśród nowych form spędzania wolnego czasu traci na wartości, dlatego rolą bibliotekarzy i bibliotek jest szukanie nowych oraz skutecznych sposobów zachęcania użytkowników do częstego obcowania z książką. W obecnych czasach czytelnictwo stało się problemem społecznym, więc każda nowoczesna biblioteka powinna być pełnowartościowym centrum rozwoju czytelnictwa. W planie rozwoju każdej biblioteki powinny zostać uwzględnione różnorodne działania, które spowodują, że biblioteka będzie miejscem przyjaznym i otwartym, a poprzez te działania użytkownicy odkryją swoje zainteresowania czytelnicze i będą chętnie odwiedzać bibliotekę. Działania promujące czytelnictwo powinny mieć na uwadze zaktywizowanie użytkownika do uczestnictwa w działalności kulturalnej i społecznej biblioteki, a przede wszystkim zachęcić do określenia

własnych wyborów czytelniczych oraz do czytania książek. Organizując wiele działań promujących czytelnictwo biblioteka powinna mieć na uwadze wszystkich czytelników i w miarę możliwości dbać o ich potrzeby oraz zainteresowania czytelnicze.

Działania biblioteki w zakresie edukacji kulturalnej i promocji czytelnictwa to oprócz różnorodnych form stosowanych w codziennej pracy biblioteki, również prowadzenie szeroko rozwiniętej działalności kulturalnej.

Biblioteka szkolna, jako miejsce, w którym dzieci i młodzież kształtują swoją świadomość czytelniczą jest doskonałym centrum edukacji kulturalnej, które poprzez różnorodne i ciekawe działania zachęca uczniów do obcowania z kulturą i książką. Realizacja działań ma na celu rozwijanie świadomości kulturalnej całej społeczności szkolnej oraz promowanie biblioteki w środowisku lokalnym. Kreatywność form pracy w bibliotece to również różnorodność działań, które pozwolą młodemu czytelnikowi poznawać własne zainteresowania książką i szeroko pojętą kulturą, które zintegrują nauczycieli i rodziców oraz społeczność lokalną.

Nasza szkolna biblioteka jest miejscem, w którym odbywa się wiele różnorodnych i ciekawych działań promujących czytelnictwo z zakresu edukacji kulturalnej, organizowanych przez kreatywną pracę wszystkich nauczycieli .

Najbardziej popularne i skuteczne działania promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży organizowane przez naszą szkolną bibliotekę to m.in.:

- organizacja „**Dni Kultury**”, które stały się już tradycją szkoły, a ich koordynacją zajmuje się biblioteka szkolna ponosząc odpowiedzialność za ich organizację oraz prawidłowy przebieg. Dni Kultury od samego początku cieszyły się w szkole ogromną popularnością i pociągały do współpracy całą społeczność szkolną. Szczególnie ważne są w tym czasie spotkania z ciekawymi ludźmi: autorami książek dla dzieci, poetami, aktorami, tancerzami, osobami pracującymi na rzecz innych. Spotkania z ciekawymi ludźmi są zawsze żywą lekcją, podczas której uczniowie zdobywają wiedzę na różnorodne tematy. Propozycje różnorodnych działań, które mają miejsce podczas obchodów Dni Kultury pochodzą ze strony wszystkich nauczycieli oraz uczniów, którzy aktywnie angażują się w organizację spotkań, a także konkursów, pokazów, występów szkolnego teatryku „Źródełko” oraz chóru. W tym roku szkolnym odbędą się spotkania z aktorem, tancerką tańca towarzyskiego – absolwentką naszej szkoły oraz autorką i ilustratorką książek dla dzieci. Spotkania zaplanowane są w maju tego roku, bowiem Dni Kultury odbywają się w każdym roku w miesiącu maju.

Udział biblioteki w organizacji spotkań to: pomoc w wyborze materiałów, przygotowywanie wystaw tematycznych, udział w jury konkursów, fotografowanie imprez, opracowanie plastyczne (plakaty, napisy informacyjne, zaproszenia). Wszystkie spotkania dokumentowane są w kronice szkolnej i kronice bibliotecznej;

- organizacja działań w ramach ogólnopolskiej akcji **„Cała Polska czyta dzieciom”**, która jest ogólnopolską kampanią społeczną. Jej celem jest uświadomienie społeczeństwu ogromnego znaczenia czytania dziecku już od najmłodszych lat życia oraz wyrobienie nawyku codziennego czytania. W ramach tej akcji w bibliotece szkolnej organizowane były w bibliotece spotkania czytelnicze pod hasłem „Czytanie na dywanie”, w które włączała się cała społeczność szkolna: uczniowie, nauczyciele, rodzice;
- inicjowanie różnego rodzaju **imprez czytelniczych**, których celem jest integracja całej społeczności szkolnej i rozwijanie pasji czytelniczej. Najczęściej organizowane w naszej bibliotece są imprezy, które zachęcają do czytania oraz odwiedzania biblioteki związane z różnego rodzaju świętami np. **„Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych”**, **„Dzień Pluszowego Misia”**, **„Światowy Dzień Postaci z bajek”**, **„Dni Książki dla Dzieci”**, a także organizowane w bibliotece imprezy czytelnicze zainspirowane ogólnopolskimi akcjami np. zorganizowane po raz drugi **„Ogólnopolskie Wybory Książek”**, akcja **„Czytanie łączy pokolenia”**. W każdym roku szkolnym organizowane jest również uroczyste **Pasowanie uczniów klas I na czytelników biblioteki szkolnej**. Aby jak najciekawiej zachęcić nowych czytelników do odwiedzin w bibliotece organizowana jest uroczystość, podczas której nowi czytelnicy mogą obejrzeć przygotowane we współpracy z wychowawcami klas bajkowe przedstawienie. Uczniowie następnie są pasowani na czytelnika piórem i otrzymują dyplom czytelnika oraz zakładkę przygotowaną przez Samorząd klas I-III, a także list do rodziców, w naszej szkolnej bibliotece realizowanych jest też wiele różnorodnych projektów oraz programów podnoszących czytelnictwo. Aktywizują one uczniów, nauczycieli oraz rodziców do wspólnych działań, których celem jest zachęcanie do czytania. Wspólne działania umożliwiają też rozpoznanie własnych potrzeb czytelniczych oraz podejmowanie wielu zadań związanych z książką i biblioteką;
- realizacja **projektów i programów czytelniczych**, wśród których można wyróżnić najbardziej ciekawe: **„Książki naszych marzeń”**, **„Przyłapani na czytaniu”**, **„Książka do napisania”**, **„Szkolna biblioteka dla małego człowieka”** aktywizujący najmłodszych uczniów w szkole, a także programy zajęć biblioterapeutycznych oraz

czytelniczych kół zainteresowań, a także projekt „**Lektury to też fajne książki**” realizowany w klasach II. Włączanie się w tego rodzaju działania powoduje, że biblioteka jako miejsce popularyzacji czytelnictwa nie działa sama sobie, ale włącza się też w masowe akcje podejmowane przez różnorodne placówki oświatowe. Włączanie się w tego rodzaju działania powoduje, że biblioteka, jako miejsce popularyzacji czytelnictwa nie działa sama sobie, ale włącza się też w masowe akcje podejmowane przez różnorodne placówki oświatowe;

- organizacja **konkursów czytelniczych i plastycznych** m.in. „Konkurs Pięknego Czytania”, „Szkolny Mistrz czytelnictwa”, konkurs plastyczny na temat „Moja pani z biblioteki”, „Moja ulubiona postać bajkowa”, konkurs na wykonanie własnej książki, konkurs na reklamę i logo biblioteki itp.;
- stosowanie w pracy i działalności biblioteki **małych form teatralnych**. W obecnym roku szkolnym zorganizowane zostało we współpracy z innymi nauczycielami przedstawienie dla klas I z okazji Pasowania na czytelnika oraz z okazji Tygodnia z Królową Śniegu dla najmłodszych uczniów;
- organizacja **zajęć czytelniczych** z zakresu edukacji czytelniczo-medialnej, których celem jest zapoznanie uczniów z elementami wiedzy o książce i bibliotece;
- organizacja **zajęć biblioterapeutycznych** polegających na wykorzystaniu książek do pomocy dzieciom w rozwiązywaniu ich problemów. Książka w pracy biblioterapeuty postrzegana jest jako „lekarstwo na umysł”, jest więc lekarstwem na wszelkie problemy społeczno-wychowawcze, które coraz częściej spotyka się wśród dzieci w młodszym wieku szkolnym;
- organizacja **zajęć koła czytelniczego** zwanego w szkole „Kółem Dobrej Książki”, na które uczęszczają uczniowie klas IV-VI. Aktywność koła to zaangażowana praca wszystkich uczniów przy organizacji imprez bibliotecznych, konkursów, ogólnopolskich akcji oraz pomoc w zajęciach typowo bibliotecznych. Wybrani uczniowie są w stałym kontakcie z biblioteką w zakresie rozwijania czytelnictwa w swoich klasach, informują innych o nowościach, działaniach bibliotecznych oraz oferują swoją pomoc uczniom młodszym podczas wypożyczeń. Najbardziej aktywni miłośnicy książki i biblioteki na koniec roku nagradzani byli dyplomem i książką;
- organizacja działań mających na celu propagowanie idei **Bookcrossingu**. Bookcrossing to nowoczesna i oryginalna forma upowszechniania czytelnictwa. Działa na całym świecie i z roku na rok staje się coraz bardziej popularny w Polsce. Główną ideą ruchu

jest celowe przekazywanie książek lub pozostawianie ich w takich miejscach, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej. Jest to inaczej uwalnianie książki z domowej półki. Nasza szkoła wychodząc naprzeciw różnorodnym wyzwaniom i stosując w swojej pracy oraz działalności nowatorskie rozwiązania, od roku szkolnego 2013/14 bierze aktywny udział w akcji Bookcrossing” pod hasłem „Uwolnij swoje książki, dziel się z innymi”, a koordynowaniem akcji zajmuje się biblioteka szkolna. W ramach akcji przeprowadzone zostały różnorodne działania, w których uczestniczyli wszyscy uczniowie, nauczyciele, rodzice i pracownicy niepedagogiczni, a najważniejszym z zadań było utworzenie w klasach i na korytarzach tzw. „magicznych półek”. Półki utworzone zostały w każdej Sali lekcyjnej, na korytarzu oraz w bibliotece istnieje Bookcrossing dla nauczycieli z literaturą piękną;

- realizacja zadań w ramach współpracy z pobliskimi **bibliotekami publicznymi**. Celem współpracy była popularyzacja literatury i czytelnictwa wśród uczniów szkoły w każdym roku szkolnym organizowane były m.in.: konkursy czytelnicze, spotkania z autorami książek dla dzieci, lekcje biblioteczne, kiermasze książek oraz realizowane projekty. W obecnym roku szkolnym nasi uczniowie uczestniczyli w III edycji projektu edukacji kulturalno-czytelniczej „Biblioteczne Bum Bajeczne czyli Targówek pełen słówek”. W ramach realizacji projektu uczniowie tworzyli własną książkę podczas spotkania z autorem książek Markiem Samselskim. A także klasy III uczestniczyły w spotkaniu czytelniczo-autorskim z autorką książek dla dzieci Renatą Piątkowską;
- realizacja zadań w ramach współpracy z **VIII Ogrodem Jordanowskim**. Corocznie uczestniczymy w działaniach związanych z projektem „Zaczytany Targówek”, w ramach którego organizowane są akcje środowiskowe w Parku Bródnowskim i pobliskich szkołach. W tym roku szkolnym uczestniczymy w projekcie „Dzielnicy pochód bajek”, którego podsumowanie odbędzie się 30 maja w Parku Bródnowskim. Nasza szkoła reprezentuje baśń H.C.H. Andersena „Królowa Śniegu” wybrana w poprzednim roku szkolnym drogą głosowania. W ramach projektu w naszej szkole odbywać się będzie w dniach 8-15 maja „Tydzień z Królową Śniegu”, podczas którego organizowane będą różnego rodzaju działania czytelniczo-plastyczne;
- współpraca z **pobliskimi przedszkolami**, polegająca na organizowaniu spotkań czytelniczych, małych form teatralnych oraz uczestnictwie w imprezach szkolno-bibliotecznych np. w Dniu Postaci z Bajek, Dniu Pluszowego Misia;

- współpraca z **Uniwersytetem Warszawskim**, kierunkiem Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo na wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii, w ramach której studenci uczestniczą w praktykach, prowadzi lekcje biblioteczne oraz w organizowanych spotkaniach czytelniczych;
- organizowanie **kiermaszów książki** we współpracy z zaprzyjaźnionymi wydawnictwami;
- organizacja **akcji charytatywnych** związanych z książką m.in. zbiórka książek dla nowo tworzonej biblioteki w szkole katolickiej, zbiórka książek w ramach corocznej akcji mikołajkowej „Podaruj książkę bibliotece”, zbiórka książek dla szpitali w ramach akcji „Zaczytani.org”;

Nasza szkolna biblioteka prowadzi też działania mające na celu jej **promocję** nie tylko w środowisku szkolnym, ale też w środowisku lokalnym.

Popularne formy promocji czytelnictwa stosowane w naszej szkole to m.in.:

- tworzenie gazetek, wystaw tematycznych, ekspozycje materiałów bibliotecznych, ciekawych książek,
- propagowanie działalności biblioteki poprzez stronę internetową biblioteki i szkoły,
- tworzenie kroniki szkoły i biblioteki, które na co dzień znajdują się w szkolnej bibliotece do wglądu dla wszystkich, organizowane są też Dni Kronik, podczas których wszyscy zainteresowani mogą do nich zajrzeć, a także kroniki wystawiane są podczas różnorodnych imprez szkolnych m.in. dni otwartych itd.;
- działania biblioteki promowane są też na cyklicznych gazetkach tematycznych tworzonych przez naszą szkołę w Urzędzie Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy.

Wszystkie działania związane z promowaniem czytelnictwa zamieszczane na stronie internetowej trafiają do dużego kręgu zainteresowanych osób, dzięki czemu możliwe jest zapoznanie się z ofertą biblioteki, a co za tym idzie ewentualne włączanie w przygotowywanie imprez i uroczystości.

Organizując działania promujące czytelnictwo tworzy się wizerunek biblioteki postrzeganej, jako lokalne centrum kultury, gdzie można wypożyczyć książki, ale też rozwijać zainteresowania czytelnicze poprzez różnorodne formy aktywności. Aktywne promowanie działalności kulturalno-informacyjnej biblioteki zwiększa szanse na to, że biblioteki zostaną dostrzeżone w środowisku lokalnym, wzrośnie prestiż bibliotekarza, a co najważniejsze

konsekwencją dobrze przeprowadzonej promocji będzie popularyzacja oraz wzrost czytelnictwa. Dzięki użytkownikom, którzy angażują się w działalność biblioteki ma ona szansę na rozkwit oraz zdobędzie dobre podłoże na rozwój działań, które zachęcą użytkownika do czytania książki, a nie tylko biernego użytkownika mediów współczesnego świata.

Działalność każdej biblioteki szkolnej to kreatywna i zaangażowana praca pedagogiczna nauczyciela bibliotekarza, który pracując z pasją dąży do rozwijania u swoich czytelników zainteresowania książką i biblioteką oraz do kształtowania odpowiednich postaw czytelniczych poprzez organizację działań w ramach edukacji kulturalnej. Praca pedagogiczna biblioteki szkolnej tylko wtedy przyniesie owoce i dobre rezultaty w dążeniu do rozbudzania świadomości kulturalnej uczniów od najmłodszych lat, jeśli stosowane będą różnorodne formy pracy z czytelnikiem, a także organizowane działania, które skutecznie zachęcą do aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły.

Przedstawiona działalność naszej biblioteki szkolnej dowodzi, że biblioteka może być miejscem w szkole, w którym każdy znajdzie coś ciekawego dla siebie, gdzie pozna swoje zainteresowania i odkryje własne pasje. Działalność biblioteki ma też duże znaczenie dla promocji czytelnictwa w środowisku lokalnym i procesie popularyzacji czytelnictwa.

ZADANIE 7.

Zorganizowanie dnia wspólnego czytania pod nazwą „Czytanie łączy pokolenia”.

W naszej szkole z inicjatywy biblioteki szkolnej organizowanych jest wiele działań mających na celu promocję czytelnictwa oraz integrację środowiska szkolnego, a także lokalnego. Szczególne znaczenie mają tu organizowane imprezy czytelnicze, których celem jest łączenie pokoleń i angażowanie jak największej liczby uczniów, nauczycieli rodziców w akcje wspólnego czytania.

Od wielu lat cała społeczność szkolna uczestniczy w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, w ramach której organizowane były spotkania czytelnicze integrujące środowisko szkolne i pozaszkolne. Dołączyliśmy też do akcji „Czytający Targówek” prowadzonej w naszej dzielnicy z inicjatywy władz Urzędu Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy. Udział w akcji to organizowanie w klasach spotkań w ramach tzw. czytania na dywanie.

Przez wiele lat, w każdym roku szkolnym uczniowie, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, rodzice, zapraszani goście środowisk kulturalnych czytali naszym uczniom, jednocześnie uczestnicząc w przygotowywanych imprezach czytelniczych. Wśród czytających

gości byli m.in. aktorzy (Jerzy Gruda), autorzy książek (Paweł Beręsewicz, Liliana Fabisińska), sportowcy (Andrzej Supron), tancerze (Michał Piróg, Żora Koroliow,), przedstawiciele Urzędu Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy i wiele innych osób.

W roku szkolnym 2014/15 została w naszej szkole w ramach Dni Kultury zorganizowana akcja „Czytanie łączy pokolenia”, podczas której odbyły się spotkania czytelnicze czytających pokoleń: siostry z bratem, mamy z synem, czy dwóch sióstr, w obecności uczniów danej klasy. Spotkania cieszyły się dużą popularnością i zainteresowaniem uczniów.

W obecnym roku szkolnym we współpracy z innymi nauczycielami postanowiliśmy przeprowadzić kilka akcji łączących pokolenia poprzez czytanie:

- spotkania czytelnicze w ramach Dnia Pluszowego Misia i Dnia Postaci z Bajek. W tych dniach uczniom czytali nauczyciele, starsi uczniowie młodszym, pracownicy niepedagogiczni. W działania te włączyli się aktywnie członkowie Koła Dobrej Książki oraz studenci. Szczególne znaczenie mają spotkania z naszymi szkolnymi czterolatkami, którzy są często zapraszani do naszej biblioteki;
- klasowe spotkania czytelnicze, w których uczestniczą zapraszani rodzice naszych uczniów. Odbyły się m.in. spotkania w klasie IA, IC; IIB, IIIC, IID.
- akcja „Kubek dla dziadka i babci” polegająca na tym, że uczniowie klasy IIIe przygotowali kubki do picia własnoręcznie przez nich ozdabiane, które następnie będą prezentem podczas Festynu Rodzinnego w czerwcu tego roku, który odbędzie się pod hasłem „Festyn pokoleń”. Uczestniczący w festynie babcie i dziadkowie będą mieli możliwość poczytania swoim wnukom;
- spotkania łączące pokolenia w ramach organizowanego w naszej szkole w maju Tygodnia z Królową Śniegu. Podczas tych dni czytały m.in.: pani wicedyrektor, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel wychowania fizycznego, wychowawcy świetlicy, starsi uczniowie z klas IV-VI. W spotkaniach uczestniczyli aktywnie uczniowie klas młodszych i przedszkolaki.

Propagowanie akcji popularyzujących głośne czytanie oraz różnego rodzaju działań związanych z rozwojem czytelnictwa jest bardzo ważnym zadaniem każdego twórczego nauczyciela bibliotekarza i każdej biblioteki szkolnej, w której dba się o wszechstronny rozwój uczniów, i w której daje się szansę dzieciom, by wyrosły na mądrych i dobrych ludzi. Wszystkie powyższe działania służą podnoszeniu ogólnego poziomu wiedzy i kultury dziecka, ochronie i wspieraniu jego zdrowia emocjonalnego, a także zwiększaniu więzi między dzieckiem

a rodzicem i kształtowaniu dobrych relacji nauczyciel - uczeń. Włączanie wielu osób w te działania uczy współpracy, współdziałania, integracji, kreatywnego spędzania wolnego czasu. Czas bowiem przeznaczony na czytanie dzieciom, nigdy nie jest czasem straconym.

ZADANIE 8.

Wspieranie rozwoju intelektualnego uczniów – praca z uczniem zdolnym.

Biblioteka jest miejscem, w którym gromadzone są różnorodne materiały, potrzebne do wszechstronnego rozwoju ucznia. Gromadzony, właściwy szkole podstawowej księgozbiór służy szczególnie do pogłębiania wiedzy i poszerzania własnych zdolności oraz zainteresowań. W pracy z dziećmi ważne jest, aby biblioteka była miejscem, w którym każdy uczeń znajdzie potrzebne mu materiały, uzyska konkretne informacje oraz właściwą pomoc nauczyciela bibliotekarza. Nauczyciel bibliotekarz ma kontakt ze wszystkimi uczniami i musi dbać o to, by każdy uczeń, także ten zdolny mógł korzystać z jego pomocy oraz z potrzebnych mu zasobów biblioteki. Uczeń zdolny to uczeń twórczy, zaangażowany, otwarty na nowości, podejmujący trudne zadania, posiadający określone zdolności, które trzeba rozwijać. Zadaniem szkoły i nauczyciela bibliotekarza jest więc wspieranie ucznia zdolnego w procesie twórczym.

Jako nauczyciel bibliotekarz, który dba o wszystkich swoich uczniów staram się w swojej codziennej pracy wspierać różnymi sposobami i metodami rozwój intelektualny ucznia zdolnego, który potrzebuje również specjalnego traktowania.

Mój udział w pracę z uczniem zdolnym realizowałam poprzez:

- osobisty i zaangażowany udział w realizację programu ucznia uzdolnionego „Wars i Sawa”,
- ukierunkowywanie uczniów w jego samodzielnym korzystaniu z warsztatu informacyjnego biblioteki,
- pomoc w świadomym wyborze odpowiednich źródeł informacji oraz ich dokumentowaniu,
- rozpoznawanie i uwzględnianie potrzeb czytelniczych uczniów,
- wspieranie uczniów w przygotowaniach do konkursów, olimpiad, testów (gromadzenie i udostępnianie odpowiednich materiałów, tworzenie zestawień bibliograficznych oraz wyszukiwanie konkretnych książek na określone tematy),

- wypracowanie metod pracy z uczniem zdolnym,
- stworzenie dogodnych warunków do samorealizacji: rozwijania uzdolnień oraz zainteresowań,
- wspieranie rozmową na temat zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz radą w razie wynikających problemów,
- angażowanie uczniów w prace biblioteki: udział w zajęciach kół bibliotecznych, ogólnopolskich akcjach czytelniczych, w tworzeniu tematycznych gazetek i wystaw,
- zachęcanie uczniów do pisania recenzji ulubionych książek, własnej twórczości i zamieszczanie w kronice bibliotecznej oraz zachęcanie do udziału w konkursach szkolnych i dzielnicowych,
- corocznie opracowywanie tabeli osiągnięć uczniów zdolnych, którzy osiągnęli wysokie wyniki w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Tabelę zamieszczałam na stronie internetowej szkoły do ogólnego wglądu,
- zaangażowany udział w programie „Szkoła z klasą 2.0”, który realizujemy w obecnym roku szkolnym po hasłem „Rozwijanie pasji i zainteresowań całej społeczności szkolnej poprzez organizację różnorodnych przedsięwzięć”. W ramach programu zorganizowane zostaną w naszej szkole w maju i czerwcu m.in. Szkolny pokaz talentów” oraz „Dzień hobby”, których będę koordynatorem.

Efektem takich działań jest przede wszystkim wspieranie ucznia w jego własnych działaniach zmierzających do pogłębiania wiedzy, rozwijania zdolności oraz dokładanie nie zniechęcali się ogromem zdobywanej wiedzy, a także rozwijali swoje pasję i zainteresowania. Jako nauczyciel bibliotekarz z satysfakcją patrzę na wszelkie działania uczniów, którzy poszukują pomocy w bibliotece potrzebnej do realizacji swoich uzdolnień, pasji i zainteresowań twórczych, a ich sukcesy te duże i te małe dowodzą, że moja praca jest jako nauczyciela bibliotekarza potrzebna.

Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych mającymi trudności w nauce.

Nauczyciel bibliotekarz ma duży udział w procesie wychowawczym i dydaktycznym szkoły. Szczególnie ważne znaczenie ma ten udział w pracy w szkole z oddziałami integracyjnymi, gdzie wśród podopiecznych znajdują się zarówno uczniowie zdolni, ale

też uczniowie o specyficznych potrzebach edukacyjnych, uczniowie z zaburzeniami, a także uczniowie trudni, inaczej niedostosowani społecznie, niepoddający się określonym oddziaływaniom wychowawczym. Na realizowanie wszelkich działań zmierzających do rozwiązywania istniejących problemów wśród uczniów uczęszczających do biblioteki ma wpływ permanentne zdobywanie i pogłębianie wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii i dydaktyki, a także realizowanie działań mających na uwadze potrzeby uczniów wymagających specjalnego nauczania i wychowania.

Diagnozy potrzeb uczniów na co dzień dokonuję prowadząc systematycznie indywidualne rozmowy z wychowawcami, psychologami i pedagogami na tematy opiekuńczo-wychowawcze oraz poprzez obserwację własną i wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii i dydaktyki.

W naszej bibliotece jako nauczyciel bibliotekarz realizuje wiele działań mających na uwadze uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów mających trudności w nauce. Są to m.in.:

a) dostosowywanie wyposażenia biblioteki do potrzeb uczniów z oddziałów integracyjnych:

- ✓ tworzenie biblioteczki książek o tematyce psychologicznej dla dzieci dotyczących problemów wychowawczych oraz problemów między uczniami oraz sporządzanie różnorodnych gazetek i wystaw tych książek, aby zachęcić do ich czytania;
- ✓ stworzenie we współpracy z nauczycielem wspomagającym tzw. „**półki terapeutycznej**”, na której zamieszczane są konkretne książki dla dzieci trudnych;
- ✓ stworzenie dla dzieci słabo widzących półki książek z dużymi literami;
- ✓ stworzenie **kącika wyciszającego**, w którym uczniowie mogą odpocząć po to, by dzieci potrzebujące specyficznej opieki czuły się w bibliotece bezpiecznie i przyjaźnie.

b) stosowanie nowoczesnych metod i technik do rozwiązywania problemów wśród uczniów.

Uczniowie uczęszczający do biblioteki szkolnej odznaczają się różnorodnością zachowań oraz różnym podejściem do spraw szkoły i nauki. Nauczyciel bibliotekarz jest często powiernikiem problemów uczniów, którzy otwierają się przed nim nieograniczani systemem klasowym, ocenami, mogą sobie pozwolić na szczerłość i spontaniczność. Dlatego też ważna jest ogromna wiedza nauczyciela bibliotekarza dotycząca działań wychowawczych, umiejętność empatii oraz partnerskiego funkcjonowania w szkole w relacji uczeń – nauczyciel

bibliotekarz. Do szczególnych problemów, jakie zauważane są wśród uczniów to: niewielkie zainteresowanie uczniów lekturą, trudności w nauce, osamotnienie, agresywne zachowania. Różnorodność problemów nakłada na nauczyciela bibliotekarza umiejętność radzenia sobie z każdym problemem indywidualnie. Każdy nauczyciel powinien wypracować pewne sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi oraz pewne formy pracy z uczniami potrzebującymi pomocy.

Formy pracy z uczniem trudnym, które, jako nauczyciel bibliotekarz wypracowałam w swojej bibliotece to:

- zajęcia biblioteczne mające na celu wyciszenie, odzyskanie wiary we własne możliwości, zaufania oraz chęci do dalszej pracy i nauki;
- dobór odpowiedniej literatury, propozycje lektur, wystawki książek, szczególnie dla uczniów bez żadnych zainteresowań;
- zachęcanie poprzez różnego rodzaju gry i zabawy uczniów, którzy niechętnie sięgają po książkę, zapewnienie im atmosfery ufności i szacunku, co może w rezultacie zachęcić do częstych kontaktów z biblioteką;
- organizacja zajęć wyciszających dla uczniów „Czytajmy razem” w celu przeciwdziałania agresji;
- zachęcenie uczniów do wspólnego inscenizowania bajek, głośnego czytania oraz opowiadania fragmentów lektur;
- organizowanie zajęć, które sprawiają uczniom przyjemność np. oglądanie filmów, gier komputerowych, programów multimedialnych oraz praca w Internecie ze zwróceniem uwagi na dobre aspekty tych działań;
- pomoc w odrabianiu pracy domowej i rozumieniu różnorodnych zagadnień z przedmiotów.

c) stosowanie elementów biblioterapii w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Biblioterapia polega na wykorzystaniu książek do pomocy ludziom w rozwiązywaniu ich problemów. Książka w pracy biblioterapeuty postrzegana jest jako „lekarstwo na umysł”, jest więc lekarstwem na wszelkie problemy społeczno-wychowawcze, które coraz częściej spotyka się wśród dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Bardzo dużą rolę w pracy biblioterapeutycznej w szkole pełni nauczyciel bibliotekarz, dlatego w swojej pracy z uczniami również stosowałam metody biblioterapii.

Działania biblioteki i nauczyciela bibliotekarza w zakresie stosowania metod biblioterapii na zajęciach to:

- prowadzenie zajęć czytelniczych z elementami biblioterapii w klasie II z wykorzystaniem własnego programu zajęć. Wybór uczniów do przeprowadzenia zajęć dokonany został na podstawie obserwacji klasy, rozmów z wychowawcą i dyrektorem szkoły. Na podstawie diagnozy wstępnej stwierdzono, że uczniowie z łatwością mogą uczestniczyć w zajęciach, na których będą stosowane inne, niż dotychczas metody pracy, co pozwoli na zmianę ich zachowania na lepsze;
- gromadzenie w bibliotece materiałów dotyczących biblioterapii dla innych nauczycieli, a także posiadanie wielu ciekawych książek poruszających ważne problemy życiowe, które mogą służyć uczniom jako lekarstwo dla ich własnego postrzegania świata;
- zorganizowanie w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” **Tygodnia czytania bajek biblioterapeutycznych**, podczas którego nauczyciele, psychologzy i pedagodzy oraz wychowawcy klas czytali młodszym uczniom bajki w bibliotece.

Stosowanie metod biblioterapii w pracy nauczyciela jest bardzo potrzebne w szkole, do której uczęszczają dzieci o specyficznych potrzebach edukacyjnych. Dzięki takim zajęciom uczniowie nie tylko poznają własne problemy, ale też uczą się jak sobie radzić z nimi. Biblioterapia ponadto podkreśla ważną i nieodzowną rolę książki w procesie wychowania, zachęca do zaprzyjaźnienia się z nią oraz sprawia, że dziecko obcując z książką nie czuje się samotny z własnymi problemami. Stosowanie coraz to nowych metod pracy z dziećmi to ruch ku przyszłości, a praca ze słowem drukowanym daje przekonanie, że w erze komputerów niezbędny dla dzieci jest kontakt z książką, która uczy, dostarcza rozrywki, a także wychowuje i pomaga zrozumieć świat.

Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych przynosi na co dzień następujące efekty:

- znajomość aktualnych problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- dostosowanie wymagań do potrzeb dziecka,
- dostosowanie pracy oraz warsztatu informacyjnego do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,

- posiadanie odpowiednio zgromadzonej literatury w zależności od potrzeb rozwojowych uczniów,
- zapewnienie użytkownikom biblioteki poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego,
- umiejętność rozwiązywania problemów dotyczących uczniów,
- przeciwdziałanie agresji,
- rozwijanie zainteresowań uczniów,
- wyciszenie i relaksacja,
- promowanie czytelnictwa.

ZADANIE 9.

Organizacja szkolnego konkursu recytatorskiego „Wiersze ulubionego poety”.

W naszej bibliotece realizowane są różnorodne działania rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów, zachęcające ich do czytania i odwiedzania biblioteki oraz aktywizujące ich do dodatkowego wysiłku, który jest na koniec nagradzany. Wśród wielu działań znajdują się różnego rodzaju konkursy czytelnicze lub plastyczne, a także bardzo lubiane przez uczniów konkursy recytatorskie. Konkursy kształtują uzdolnienia uczniów, motywują do wyteźonej pracy, stwarzają możliwości do osiągania sukcesów, wdrażają uczniów do zdrowej rywalizacji, stwarzają możliwości twórczego rozwoju. Dobrze zaplanowany, przemyślany i zorganizowany konkurs potrafi zainteresować nawet tych uczniów, którzy nie wierzą we własne zdolności i umiejętności. Daje także możliwość wzbogacenia wiadomości doskonałej zabawy.

W obecnym roku szkolnym oprócz wielu różnych konkursów rozwijających uzdolnienia plastyczne został zorganizowany przez bibliotekę szkolną oraz wychowawców świetlicy konkurs recytatorski na temat: „Wiersze ulubionego poety”.

Konkurs został przeprowadzony wśród najmłodszych uczniów w klasach I-III z podziałem na poziomy klas, z czym związane jest przyznanie I, II, i III-go miejsca na poziomie klas pierwszych, drugich oraz trzecich. Nietypowość konkursu przejawiała się w tym, że członkami jury byli również uczniowie, którzy wybierali swoich faworytów w głosowaniu poprzez podniesienie ręki.

Uczestnicy konkursu występowali w swojej sali oraz w czytelni szkolnej w obecności uczniów swojej klasy. Ocena występów uczniów była też wystawiana przez jury złożone

z nauczyciela bibliotekarza, wychowawcy klasy i wychowawcy świetlicy. Jury oceniało wyrazistość recytacji, intonację, płynność wypowiedzi, pomysłowość występu oraz ogólną formę recytacji wiersza. Uczniowie recytowali różne wiersze, jury zwracało uwagę na wybór wiersza mniej znanego, niż te które czytane są na lekcjach. Wśród wybranych wierszy znalazły się m.in. następujące tytuły: „Żuk”, „Murzynek Bambo” „Na straganie”, „Samochwała”, „Orzech”, „Na wyspach Bergamutach”, „Spóźniony słowik” i inne. Zauważyliśmy, że największe powodzenie wśród uczniów mają, mimo wielu propozycji wiersze Jana Brzechwy i Juliana Tuwima.

W konkursie wzięło udział 30 uczniów, każdy mógł się zgłosić swoje wystąpienie. Na poziomie każdej klasy jury przyznało I, II, i III miejsce oraz wyróżnienie. Dla pozostałych uczniów zostały przyznane dyplomy za udział w konkursie. Dyplom oraz nagrody książkowe zostaną rozdane uczniom podczas apelu „Małego Samorządu”, który odbędzie się pod koniec czerwca.

Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem uczniów. Uczniowie przygotowali do recytacji tytuły różnych wierszy. Mnie, jako nauczyciela bibliotekarza bardzo cieszy duże zainteresowanie i udział dzieci we wszystkich konkursach organizowanych w bibliotece oraz chętna współpraca innych nauczycieli i wychowawców klas. Wspólne działania nauczyciela bibliotekarza, wychowawców klas oraz innych nauczycieli to owocna praca, która przyniesie dobre rezultaty w dążeniu do rozwoju zainteresowań czytelniczych i rozbudzania w nich chęci do sięgania po książkę, zamiast po tablet czy telefon komórkowy. Organizowanie wielu działań aktywizujących uczniów w bibliotece szkolnej powoduje, że jest ona miejscem otwartym, często odwiedzanym i promującym czytelnictwo, gdzie każdy uczeń czy nauczyciel może znaleźć coś dla siebie.

Wnioski, uwagi, oceny konkursu, jego programu i organizacji:

Konkurs „Biblioteka przyjazna uczniowi – XI edycja” został przeprowadzony w naszej szkole z dużym zaangażowaniem całej społeczności szkolnej. W realizację wszystkich zadań aktywnie włączyli się uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni. Konkurs cieszył się dużym powodzeniem, uczniowie chętnie uczestniczyli we wszystkich przygotowanych konkursach, spotkaniach czytelniczych, czy zajęciach bibliotecznych. Żadne z zadań nie sprawiało trudności organizacyjnych.

Największym powodzeniem cieszyły się wspólne spotkania czytelnicze oraz konkursy, szczególnie znaczenie ma dla mnie aktywny udział uczniów IV-VI w konkursie „Szkolny mistrz czytania lektur” zorganizowany w klasach IV-VI, bowiem istnieją na co dzień duże trudności

w zaangażowanie uczniów starszych w działania czytelnicze. Najbardziej ucieszył mnie oraz nauczycieli polonistów ich udział i sumienne przygotowanie do konkursu. Może dzięki udziałowi w konkursie uczniowie polubią czytać lektury. Dla mnie osobiście duże znaczenie miał konkurs „Moja pani z biblioteki”, bowiem ucieszył mnie ogrom miłych i ciepłych słów skierowanych do mojej osoby.

Organizacja konkursu przebiegała bezproblemowo dzięki instrukcjom i podpowiedziom organizatorów konkursu, co było dużym ułatwieniem przy przygotowywaniu wszystkich imprez, uroczystości, konkursów i zajęć w bibliotece.

Uważam, że tylko wspólna praca całej społeczności szkolnej przynosi dobre rezultaty realizacji zadań. Nie wykonalibyśmy ich bez rzetelnej i sumiennej pracy wszystkich organizatorów i uczestników. Myślę, że w przyszłym roku szkolnym przystąpimy do kolejnych konkursów, bowiem dzięki realizacji wielu różnorodnych działań biblioteka staje się miejscem odwiedzanym oraz przyjaznym dla każdego użytkownika.